Европейски парламент
2019-2024

Документ за разглеждане в заседание

B9-0341/2021

7.6.2021

ПРЕДЛОЖЕНИЕ ЗА РЕЗОЛЮЦИЯ

за приключване на разисквания по изявление на заместник-председателя на Комисията/върховен представител на Съюза по въпросите на външните работи и политиката на сигурност

съгласно член 132, параграф 2 от Правилника за дейността

относно правата на човека и политическото положение в Куба
(2021/2745(RSP))

Леополдо Лопес Хил, Михаел Галер, Изабел Визелер-Лима, Габриел Мато, Антонио Лопес-Истурис Уайт
от името на групата PPE

B9-0341/2021

Резолюция на Европейския парламент относно правата на човека и политическото положение в Куба
(2021/2745(RSP))

Европейският парламент,

– като взе предвид предишните си резолюции относно Куба, и по-специално резолюцията от 15 ноември 2018 г. относно положението с правата на човека в Куба[1], резолюцията от 28 ноември 2019 г. относно Куба и случая на Хосе Даниел Ферер[2] и резолюцията от 5 юли 2017 г. относно проекта на решение на Съвета относно сключването от името на Европейския съюз на Споразумение за политически диалог и сътрудничество между Европейския съюз и неговите държави членки, от една страна, и Република Куба, от друга страна[3],

– като взе предвид Споразумението за политически диалог и сътрудничество между Европейския съюз и Куба, подписано през декември 2016 г. и прилагано на временна основа от 1 ноември 2017 г. насам[4],

– като взе предвид изслушването относно Куба, организирано от делегацията за връзки с държавите от Централна Америка и проведено на 11 декември 2020 г.,

– като взе предвид неформалната видеоконференция на членовете на Съвместния съвет ЕС – Куба, проведена на 20 януари 2021 г.[5],

– като взе предвид третия официален диалог по правата на човека в рамките на Споразумението за политически диалог и сътрудничество от 26 февруари 2021 г.[6],

– като взе предвид универсалния периодичен преглед на Съвета на ООН по правата на човека по отношение на Куба от май 2018 г.,

– като взе предвид Международния пакт за граждански и политически права и други международни договори и инструменти в областта на правата на човека,

– като взе предвид годишния доклад на Междуамериканската комисия по правата на човека за 2020 г.,

– като взе предвид публичните изслушвания, организирани в рамките на 179-ата сесия на Междуамериканската комисия по правата на човека,

– като взе предвид резолюции 7/2021, 14/2021 и 24/2021 на Междуамериканската

[1] ОВ C 363, 28.10.2020 г., стр. 70.
[2] Приети текстове, P9_TA(2019)0073.
[3] ОВ C 334, 19.9.2018 г., стр. 99.
[4] ОВ L 337I, 13.12.2016 г, стр. 3.
[5] Съвместен съвет ЕС – Куба, 20 януари 2021 г.
[6] Диалог по правата на човека в рамките на Споразумението за политически диалог и сътрудничество от 26 февруари 2021 г.

комисия по правата на човека,

– като взе предвид Конвенцията на ООН против изтезанията и други форми на жестоко, нечовешко или унизително отнасяне или наказание, приета от Общото събрание на ООН на 10 декември 1984 г., по която Куба е страна,

– като взе предвид Насоките на ЕС относно защитниците на правата на човека,

– като взе предвид Всеобщата декларация за правата на човека, която е подписана и от Куба,

– като взе предвид член 132, параграф 2 от своя Правилник за дейността,

А. като има предвид, че на 5 юли 2017 г. Парламентът даде своето одобрение за Споразумението за политически диалог и сътрудничество; като има предвид, че успоредно с одобрението си за Споразумението за политически диалог и сътрудничество Парламентът прие резолюция, в която призова ЕС да подкрепи възгледите на Парламента за демокрацията, универсалните права на човека и основните свободи, като свободата на изразяване на мнение, на събрания и на политическо сдружаване, както и свободата на информация във всичките ѝ форми; като има предвид, че посредством Споразумението за политически диалог и сътрудничество и двете страни отново потвърдиха, че зачитат универсалните права на човека, както са изложени във Всеобщата декларация за правата на човека и в други приложими международни инструменти в областта на правата на човека; като има предвид, че Споразумението за политически диалог и сътрудничество включва т.нар. „клауза за правата на човека“, която е стандартен съществен елемент от международните споразумения на ЕС и която предвижда възможността изпълнението на Споразумението за политически диалог и сътрудничество да бъде спряно в случай на нарушения на разпоредбите относно правата на човека;

Б като има предвид, че правата на човека, свободата, достойнството и благосъстоянието на хората се представляват и защитават най-успешно в условията на демокрация, което означава, наред с другото, редуване на властта, свободни и честни избори и зачитане на политическия плурализъм; като има предвид, че в член 5 от наскоро одобрената конституция на Куба се подчертава, че комунистическата партия на Куба е върховната политическа управляваща сила, което се подкрепя от членове 4 и 229, в които се изтъква, че социализмът е неотменима система; като има предвид, че в периода между одобряването на новата конституция на Куба на 10 април 2019 г. и април 2021 г. бяха приети 1946 правни норми в ущърб на правата на човека и основните свободи;

В. като има предвид, че след влизането в сила на Споразумението за политически диалог и сътрудничество преди почти четири години в Куба не е постигнат конкретен напредък по отношение на общите принципи и цели, които се преследват от споразумението; като има предвид, че напротив, кубинският режим увеличи репресивните си действия и нарушенията на правата на човека на територията на острова; като има предвид, че от влизането в сила на Споразумението за политически диалог и сътрудничество насам не е отбелязана нито една значима промяна, изразяваща се в подобряване на положението с

правата на човека и основните свободи на острова или в подобряване на икономическите и социалните условия на кубинските граждани; като има предвид, че положението продължи да се влошава в рамките на цялото кубинско общество, което предизвика нова вълна от съпротива и мирни демонстрации от цели сектори на кубинското общество, които бяха потушени от кубинските органи и репресивните структури на режима чрез брутални репресии;

Г. като има предвид, че април е месецът, белязан от най-тежки репресии, от началото на 2021 г. досега, като кубинската обсерватория за правата на човека (Observatorio Cubano de Derechos Humanos) е документирала над 1018 случая на репресивни действия срещу защитници на правата на човека и независими журналисти, сред които има 206 случая на произволни задържания и 13 случая на сериозно насилие; като има предвид, че представители на кубинските власти са влезли незаконно в къщата на независимия художник и координатор на движението „Сан Исидро“ Луис Мануел Отеро Алкантара и произволно са го задържали в продължение на няколко часа, без към него да са били повдигнати каквито и да е обвинения; като има предвид, че според организацията за защита на затворниците понастоящем в Куба има 150 политически затворници; като има предвид, че между март и май 2021 г. бяха регистрирани 31 нови случая; като има предвид, че през 12-месечния период, предхождащ 1 юни 2021 г., в този списък са фигурирали 199 случая на политически затворници в Куба, като от тях 65 от тях са били добавени именно през този период, което представлява средно 5,4 нови случая на месец на хора, лишени от свобода по политически причини; като има предвид, че през последните няколко месеца се е увеличил броят на случаите, в които се съобщава за изтезания и малтретиране на политически затворници в затвора;

Д. като има предвид, че кубинският наказателен кодекс включва разпоредби като „положение на опасност“ и „ предохранителни мерки за сигурност“, въз основа на които над 8 000 души са лишени от свобода за престъпления, в които не могат да бъдат обвинени, а други 2500 са осъдени на принудителен труд;

Е. като има предвид, че кубинският наказателен кодекс наказва всички цивилни служители, които не са приключили участието си в медицински мисии или са решили да не се върнат в Куба, с присъди от осем години лишаване от свобода; като има предвид, че Резолюция 168 от 2010 г. на Министерството на международната търговия и чуждестранните инвестиции на Куба налага на всички цивилни служители в чужбина, които работят за национални или държавни предприятия, включително на медицинския персонал, необосновани задължения и задължения, които нарушават човешкото достойнство и най-елементарните и основните права на човека, с които всички хора трябва да могат да се ползват; като има предвид, че тези медицински мисии биха могли да се считат за съвременна форма на робство; като има предвид, че Куба нарушава Конвенции № 29 и № 105 на Международната организация на труда (МОТ) относно принудителния труд; като има предвид, че Куба нарушава член 38 от Споразумението за политически диалог и сътрудничество;

Ж. като има предвид, че в годишния доклад на Междуамериканската комисия по правата на човека за 2020 г. се посочват редица твърдения за злоупотреби и

нарушения на правата на човека, извършени от кубинската държава срещу нейния здравен персонал, назначен да работи в чужбина в рамките на т.нар. медицински мисии; като има предвид, че в изявлението си относно кубинските медицински мисии (CUB 6/2019) върховният комисар на ООН по правата на човека подчерта несигурните и нечовешки условия на труд на медицинския персонал – твърдения, които бяха подкрепени от „Хюман Райтс Уоч“ и показанията на 622 свидетели;

З. като има предвид, че Парламентът присъди своята награда „Сахаров“ за свобода на мисълта на кубински активисти трикратно: на Освалдо Пая през 2002 г., на „Дамите в бяло“ през 2005 г. и на Гийермо Фариняс през 2010 г.; като има предвид, че лауреатите на наградата „Сахаров“ и техни роднини все още са подлагани редовно на тормоз и сплашване и че се възпрепятства тяхното напускане на страната и участието им в международни събития или в събития, организирани от Европейския парламент;

И. като има предвид, че носители на наградата „Сахаров“ като Берта Солер и активисти като Хосе Даниел Ферер, Луис Мануел Отеро Алкантара и Рейналдо Ескобар бяха неколкократно поканени от Парламента, последно на 11 декември 2020 г.; като има предвид, че кубинските органи систематично възпрепятстват участието им, какъвто беше случаят през декември 2020 г., когато те произволно задържаха Берта Солер и Райналдо Ескобар и освен това ограничиха интернет връзката на другите участници; като има предвид, че председателят на делегацията за връзки с държавите от Централна Америка, председателят на комисията по външни работи и заместник-председателят на Парламента подписаха съвместна декларация, осъждаща тормоза на активистите; като има предвид, че нито Европейската служба за външна дейност (ЕСВД), нито делегацията на ЕС в Куба са се изказвали някога в тяхна защита, нито са предоставяли какъвто и да е вид публична или частна подкрепа;

Й. като има предвид, че съществува ясно или поне мълчаливо споразумение между ЕСВД и кубинския режим да не се изразява публично каквато и да било критика по отношение на евентуални нарушения на правата на човека от страна на кубинския режим; като има предвид, че посланикът на ЕС в Хавана Алберто Наваро подписа писмо, адресирано до президента на САЩ, с искане, наред с другото, за вдигане наембаргото на САЩ срещу Куба, както и за ненамеса по кубинските въпроси; като има предвид, че този факт представлява явно превишаване на дипломатическия мандат на посланика и разкрива силно политизираната роля на посолството на ЕС в Хавана; като има предвид, че г-н Наваро направи публично изявления, в които заяви, че „Куба не е диктатура“;

К. като има предвид, че третият официален диалог по правата на човека между ЕС и Куба се проведе на 26 февруари 2021 г., без да бъдат постигнати каквито и да е резултати, какъвто беше случаят и с предишните диалози; като има предвид, че всеки един политически диалог трябва да включва пряк интензивен диалог с независимото гражданско общество и всички политически представители на опозицията без ограничения, както се подчертава в член 36 от Споразумението за политически диалог и сътрудничество; като има предвид, че кубинският режим отказа на няколко НПО и независими организации правото да участват в тези диалози относно правата на човека; като има предвид, че ЕСВД мълчаливо

одобри ветото на режима; като има предвид, че предназначението на диалога е да доведе до осезаеми резултати и че провеждането на диалог само по себе си не може да се счита за цел;

Л. като има предвид, че Парламентът неколкократно покани дипломатическите представители на кубинското правителство да участват в изслушвания и дейности във връзка с Куба; като има предвид, че тези покани бяха не само отхвърлени, но че и в отговор на тях бяха изпратени писма, изпълнени с обиди и неоснователни обвинения срещу Парламента и неговите членове; като има предвид, че Парламентът най-вероятно е единствената институция на ЕС, която не е получила разрешение да посети страната след временното влизане в сила на Споразумението за политически диалог и сътрудничество – отношение, което очевидно е в разрез с основния елемент, на който следва да се базира всяко едно споразумение за политически диалог;

1. категорично осъжда наличието на политически затворници, продължаващото и постоянно политическо преследване, актовете на тормоз и произволните задържания на дисиденти в Куба; също така осъжда настоящите нападения срещу творци от движението „Сан Исидро“, срещу мирни дисиденти, независими журналисти, защитници на правата на човека и членове на политическата опозиция; призовава за незабавното прекратяване на тези действия и за незабавното освобождаване на всички политически затворници, както и на лицата, произволно задържани единствено заради това, че са упражнили свободата си на изразяване на мнение и на събрания; призовава за по-добри гаранции във връзка с правото на справедлив съдебен процес и с независимостта на съдебната система и призовава също така да се гарантира, че лицата, лишени от свобода, имат достъп до независим адвокат, както се подчертава в член 24 от Споразумението за политически диалог и сътрудничество;

2. строго осъжда произволното задържане на Аймара Нието Муньос, Митсаел Диас Пасейро, Иван Амаро Идалго, Едилберто Ронал Арсуага Алкала, Яндиер Гарсия Лабрада, Денис Солис Гонсалес, Луис Роблес Елисастеги и още 64 лица, лишени от свобода заради убежденията си; настоятелно призовава кубинските власти незабавно да освободят тези лица;

3. изразява дълбоко съжаление във връзка с липсата на ангажираност и готовност от страна на кубинския режим да се опита да постигне дори минимален напредък към осъществяването на промени или да отвори канали, чрез които да се създадат възможности за реформиране на режима, което би подобрило социалното и политическото участие на кубинското общество, както и условията на живот на гражданите, както и във връзка с отхвърлянето от страна на режима на всякакви демократични мерки; изразява съжаление във връзка с факта, че въпреки че Споразумението за политически диалог и сътрудничество влезе в сила преди почти четири години, положението по отношение на правата на човека и демокрацията не се е подобрило и не е довело до съществени и осезаеми положителни резултати за кубинския народ; счита, че Споразумението за политически диалог и сътрудничество е допринесло единствено за реабилитирането на кубинския режим и е улеснило официалното признаване на режима пред международната общност, въпреки че е ясно, че той представлява

антидемократична аномалия в региона, която трае вече над шест десетилетия;

4. признава правото на кубинския народ да изиска демократизация на страната въз основа на диалог с гражданското общество и с политическата опозиция, чрез който да се изготви пътна карта за провеждане на демократични многопартийни избори;

5. призовава ЕСВД да настоява кубинските власти да изпълнят обвързващите задължения, установени в Споразумението за политически диалог и сътрудничество между ЕС и Куба, по-специално по отношение на зачитането на основните права на човека и основните свободи, както се подчертава в член 1, параграф 5 от споразумението;

6. осъжда системните нарушения на трудовите права и правата на човека, извършвани от кубинската държава срещу нейния здравен персонал, назначен на работа в чужбина в рамките на медицински мисии, и подчертава, че тези нарушения са в разрез с основните конвенции на МОТ, ратифицирани от Куба; призовава Куба ефективно да прилага и да спазва Американската конвенция за правата на човека и Конвенции 29 и 105 на МОТ;

7. припомня, че Споразумението за политически диалог и сътрудничество включва клауза за спиране на изпълнението на споразумението, която следва да се приложи в случай на нарушение на разпоредбите относно правата на човека; поради това настоява Европейският съюз да следи отблизо и да наблюдава зачитането на правата на човека и основните свободи в Куба при прилагането на Споразумението за политически диалог и сътрудничество и да докладва редовно на Парламента за това; счита, че лишаването от свобода на Денис Солис Гонсалес, Луис Роблес Елисастеги, Майкел Кастильо Перес („Осорбо“) и още над 120 други политически затворници и лица, осъдени заради убежденията си, както и всички произволни и репресивни действия, за които бяха получени сигнали през април и юни 2021 г., включително действията срещу членовете на движението „Сан Исидро“ и авторите на видеозаписа „Patria y Vida“, представляват особено неотложни случаи съгласно определението в член 85, параграф 3, буква б) от Споразумението за политически диалог и сътрудничество; призовава съответно ЕС да свика спешно заседание по този въпрос;

8. отново заявява, че правата на човека са съществена част от Споразумението за политически диалог и сътрудничество, както се подчертава в член 1, параграф 5, член 2, буква в), член 5, член 22 и член 43, параграф 2; поради това призовава Съвета да приложи разпоредбите относно изпълнението на задълженията, посочени в член 85 от споразумението, включително спиране на неговото изпълнение, ако кубинските органи продължат да нарушават правата на човека, което би представлявало съществено нарушение на Споразумението за политически диалог и сътрудничество поради нарушаването на основните елементи на споразумението, описани в член 1, параграф 5 и член 7;

9. изисква кубинското правителство да проведе правни реформи, за да гарантира свободата на печата, сдружаването и демонстрациите, и да постави началото на политически реформи, създаващи условията за провеждане на свободни, честни и

демократични избори, при които се взема предвид суверенната и свободно изразената воля на кубинския народ; настоятелно призовава кубинското правителство да приведе политиката си в областта на правата на човека в съответствие с международните стандарти, определени в уставите, декларациите и международните инструменти, по които Куба е страна, и да даде възможност на гражданското общество и на политическите участници от опозицията да участват активно в политическия и социалния живот, без да им бъдат налагани ограничения;

10. осъжда системния отказ на кубинското правителство да допусне участието на кубинското и европейското независимо гражданско общество в диалозите по правата на човека, провеждани между ЕС и Куба, и по-специално по време на третия официален диалог по правата на човека, проведен на 26 февруари 2021 г., като посочва, че този отказ е в разрез със Споразумението за политически диалог и сътрудничество, и заявява, че ЕС не следва да приема този отказ; съответно призовава за провеждане на институционализиран, официален, открит и публичен диалог между ЕС и Куба, в който да участва и гражданското общество в съответствие с основите на Споразумението за политически диалог и сътрудничество и по аналогия с диалозите, провеждани с други държави, с които ЕС е сключил споразумения за сътрудничество; припомня на ЕСВД и на държавите членки, че в Споразумението за политически диалог и сътрудничество се подчертава, че участието на гражданското общество е от съществено значение за развитието на диалога в рамките на споразумението (преамбюл и членове 19, 36, 42, параграф 1, член 47, параграф 6, буква д) и член 59, параграф 2); съответно изтъква, че изключването на гражданското общество на ЕС и Куба и на всички участници в политическата опозиция означава, че Споразумението за политически диалог и сътрудничество се лишава от един от своите основни елементи;

11. припомня, че що се отнася до финансирането, е в разрез с разпоредбите на Споразумението за политически диалог и сътрудничество да се подпомагат само организации или физически лица, свързани с кубинското правителство, и да се изключват опозиционните организации или други представители на гражданското общество; съответно призовава при отпускането на средства от фондовете за сътрудничество да се вземат под внимание всички заинтересовани страни, независимо от това дали кубинското правителство ги е одобрило;

12. изразява дълбоко съжаление във връзка с факта, че кубинските власти отказват да позволят на комисиите, делегациите и някои политически групи на Парламента да посетят Куба, въпреки че Парламентът даде одобрението си за Споразумението за политически диалог и сътрудничество; призовава кубинските власти незабавно да позволят влизането в страната на представителите на Парламента;

13. призовава ЕС да подкрепи в рамките на този диалог възприятието на Парламента за демокрацията, универсалните права на човека и основните свободи, например свободата на изразяване на мнение, свободата на събрания и на политическо сдружаване и свободата на информация във всички нейни форми, както и да подкрепи неговата „политика на оказване на подкрепа на защитниците на правата на човека в целия свят“; въпреки това потвърждава, че досега диалозите по

правата на човека не са предотвратили политически мотивираните задържания в Куба; посочва, че напротив, според кубинската комисия за правата на човека и националното помирение (Comisión Cubana de Derechos Humanos y Reconciliación Nacional) случаите на такъв вид задържания са се увеличили значително през последните няколко години;

14. призовава заместник-председателя на Комисията/върховен представител на Съюза по въпросите на външните работи и политиката на сигурност да признае, че съществува политическа опозиция срещу кубинското правителство, и съответно да я включи в политическия диалог между ЕС и Куба; призовава всички представители на държавите членки да обсъждат въпросите, свързани с правата на човека, по време на посещенията си на кубинските органи и да се срещат с лауреатите на наградата „Сахаров“, когато пътуват до Куба, така че да се осигури последователно вътрешно и външно изпълнение на политиката на Съюза в областта на правата на човека;

15. възлага на своя председател да предаде настоящата резолюция на правителството и на Националното събрание на народната власт на Република Куба, на заместник-председателя на Комисията/върховен представител на Съюза по въпросите на външните работи и политиката на сигурност, на Комисията, на специалния представител на ЕС по правата на човека, на правителствата и парламентите на държавите членки и на Върховния комисар на ООН по правата на човека.